

EKONOMIUTSKOTTETS UTLÅTANDE 33/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om skuldsanering för privatpersoner och till vissa lagar som har samband med den

Till lagutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 17 juni 2014 regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om skuldsanering för privatpersoner och till vissa lagar som har samband med den (RP 83/2014 rd) till lagutskottet för beredning och bestämde samtidigt att ekonomiutskottet ska lämna utlåtande i ärendet till lagutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Mari Aalto, justitieministeriet
- handelsråd Eeva-Liisa Koltta-Sarkanen, arbets- och näringsministeriet
- direktör Maija Puomila, Konkurrens- och konsumentverket

- utvecklingschef Jari Leskinen, Arbets- och näringsförvaltningens servicecentral
- jurist Pekka Mäki, Helsingfors stad
- jurist Timo Niemi, Kuluttajaliitto — Konsumentförbundet ry
- chef för lagstiftningsärenden Janne Makkula, Företagarna i Finland rf
- styrelseledamot Heikki J. Kotilainen, Yrityssaneerausyhdistys ry
- verksamhetsledare Juha A. Pantzar, Garanti-Stiftelsen.

Dessutom har skriftliga yttranden lämnats av

- arbets- och näringsministeriet
- Norra Savolax tingsrätt
- Uleåborgsregionens utskökningsverk
- Finansbranschens Centralförbund.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Det centrala i propositionen ur ekonomiutskottets perspektiv är hur de föreslagna ändringarna påverkar företagsamheten. Utskottet bedömer att propositionen förbättrar möjligheterna för näringsidkare som hamnat i svårigheter att sanera ekonomin och fortsätta med näringsverksamheten. Enligt gällande bestämmelser omfattar

skuldsaneringen inte skulder som hänför sig till näringsverksamheten. Dessa skulder kan omfattas av saneringsåtgärder men det kräver att näringsidkaren ansöker om företagssanering, som är en tungrodd process jämfört med skuldsanering för privatpersoner. Den föreslagna ändringen gör det möjligt att bättre bedöma gäldenärens totala situation och utöver det privata hushållets

skulder beakta skulder som hänför sig till näringsverksamheten. En företagare kan dock fortsättningsvis ansöka om företagsreaniering om näringsverksamhetens skulder utgör merparten av de totala skulderna och en reaniering kräver åtgärder som rör företagsverksamheten.

Gäldenärens ställning. Ekonomiutskottet konstaterar att gäldenärens ställning inte i någon betydande grad är beroende av vilket förfarande som väljs. Reanieringen av skulder sker huvudsakligen enligt samma principer oberoende av om gäldenären väljer skuldsreaniering eller företagsreaniering. Den främsta skillnaden ligger i vilka skulder som omfattas av reanieringen. Det starka skyddet för en ägarbostad jämfört med andra egendomsposter är motiverat med hänsyn till att bostaden är mycket viktig för inkomstförvärvandet och för möjligheterna att komma till rätta med ekonomin och motiverar gäldenären att fullfölja ett långsiktigt betalningsprogram.

Förenklat förfarande. Ekonomiutskottet välkomnar regeringens strävan att förenkla förfarandet med skuldsreaniering. Bland annat väntas ändringen gällande saldodagen förenkla förfarandet, eftersom skuldräntan inte behöver beräknas på nytt enligt den dag då skuldsreanieringen inleddes. Trots förenklingen kommer sannolikt de näringsidkare som omfattas av lagen att behöva experthjälp. Utskottet fäster uppmärksamhet vid vissa praktiska frågor, till exempel utbildningen av personalen vid de kommunala ekonomi- och skuldrådgivningstjänsterna och ordnandet av verksamheten över lag. I och med att en helt ny

grupp — företagare som drivit småskalig näringsverksamhet — genom reformen kan bli kunder hos den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen, accentueras behovet av rådgivning samtidigt som det blir allt viktigare att rådgivningen håller jämn kvalitet överallt. Utskottet ser det som viktigt att de fördelar som revideringen strävar till inte uteblir på grund av bristande resurser för ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning.

Likgiltig och oansvarig skuldsättning. Regeringen föreslår att det i lagen tas in ett nytt begrepp, nämligen "likgiltig och oansvarig skuldsättning". Det skulle ersätta den gällande lagens ordalydelse "lätsinnig skuldsättning". När det bedöms hur klandervärd skuldsättningen är ska det i fortsättningen beaktas om kreditgivaren har följt konsumentskyddslagens bestämmelser om kreditgivares ansvar. Utskottet bedömer att den föreslagna ändringen går i linje med andra reformer av kreditbestämmelserna som gjorts den senaste tiden och att förslaget därför kan förordas.

Systemets effektivitet. Utskottet fäster uppmärksamhet vid den bristande effektiviteten i systemet. De administrativa kostnaderna är oproportionellt höga jämfört med de belopp som betalas till borgenärerna.

Ställningstagande

Ekonomiutskottet anför

att lagutskottet beaktar det ovannämnda.

Helsingfors den 26 september 2014

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Mauri Pekkari /cent
vordf. Marjo Matikainen-Kallström /saml
medl. Lars Erik Gästgivers /sv
Harri Jaskari /saml
Antti Kaikkonen /cent
Jukka Kärnä /sd

Eero Lehti /saml
Päivi Lipponen /sd
Jari Myllykoski /vänst (delvis)
Arto Pirttilahti /cent
Harry Wallin /sd
ers. Jukka Kopra /saml (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Teija Miller.